

mio-sprawozdanie-lab7

April 21, 2024

1 Sprawozdanie z Metod Inteligencji Obliczeniowej

2 Laboratorium 7

2.1 Małgorzata Makiela

2.1.1 21.04.2024

2.2 Zadanie 1.

Dane z pliku 'customers_mall.csv', zawierające dane o rocznym przychodzie oraz punktowej ocenie wydatków klientów, przedstawiłam na dwóch wykresach - na pierwszym z nich został dokonany podział na 4 klastry, a na drugim na 5 klastrów. W obu przypadkach użyłam algorytmu k-means.

```
[ ]: from sklearn.cluster import KMeans
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

df = pd.read_csv("customers_mall.csv")
data = df.values

model = KMeans(n_clusters=4)
model.fit(data)

f, (ax1, ax2) = plt.subplots(1, 2, figsize=(12,5))

ax1.scatter(data[:, 0], data[:, 1], c=model.labels_, cmap='plasma')
ax1.scatter(model.cluster_centers_[:, 0], model.cluster_centers_[:, 1],
            ↪marker='x', s=100, c='red')
ax1.set_xlabel('Annual Income (thousands)')
ax1.set_ylabel('Spending Score')
ax1.set_title('4 clusters')

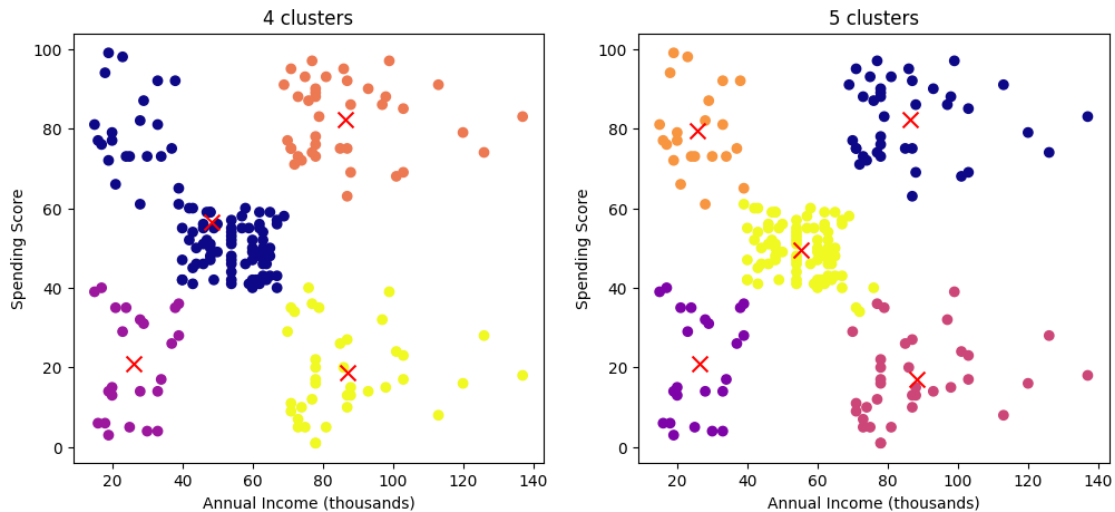
model = KMeans(n_clusters=5)
model.fit(data)

ax2.scatter(data[:, 0], data[:, 1], c=model.labels_, cmap='plasma')
```

```
ax2.scatter(model.cluster_centers_[:, 0], model.cluster_centers_[:, 1],
            marker='x', s=100, c='red')
ax2.set_xlabel('Annual Income (thousands)')
ax2.set_ylabel('Spending Score')
ax2.set_title('5 clusters')
```

```
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages/sklearn/cluster/_kmeans.py:870:
FutureWarning: The default value of `n_init` will change from 10 to 'auto' in
1.4. Set the value of `n_init` explicitly to suppress the warning
  warnings.warn(
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages/sklearn/cluster/_kmeans.py:870:
FutureWarning: The default value of `n_init` will change from 10 to 'auto' in
1.4. Set the value of `n_init` explicitly to suppress the warning
  warnings.warn(
```

```
[ ]: Text(0.5, 1.0, '5 clusters')
```


2.2.1 Wnioski

Algorytm k-means dobrze poradził sobie z podziałem zbioru na klastry. Wydaje mi się, że najsensowniejszy podział wyszedł przy 5 klastrach - ewidentnie widać podział na 5 oddzielnych zbiorów. Przy podziale na 4 klastry zbiór środkowy i lewy górny łączą się w jedno. Jest to również akceptowalne rozwiązanie, jednak podział na 5 podzbiorów ma zauważalnie lepiej wydzielone granice między zbiorami.

2.3 Zadanie 2.

W zadaniu drugim wczytałam dane z pliku 'planets.csv' i usunęłam pierwszą kolumnę zawierającą nazwę planety, bo nie jest to wartość numeryczna i nie przyda nam się do analizy. Następnie użyłam trzech metod klasteryzacji aby podzielić zbiór planet:

- Algorytm k-means
- Agglomerative clustering - klasteryzacja hierarchiczna
- Algorytm DBSCAN

```
[7]: from sklearn.cluster import KMeans
from sklearn.cluster import AgglomerativeClustering
from sklearn.cluster import DBSCAN
from sklearn.preprocessing import StandardScaler
from sklearn.metrics import silhouette_score, davies_bouldin_score, \
    adjusted_rand_score
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

df = pd.read_csv('planets.csv')
df.drop('pl_name', axis=1, inplace=True)
scaler = StandardScaler()
data = scaler.fit_transform(df)

# k-means
kmeans = KMeans(n_clusters=2, random_state=42, n_init=10)
kmeans_labels = kmeans.fit_predict(data)

print("K-means, 2 klastry:")
print(np.unique(kmeans_labels, return_counts=True))
silhouette = silhouette_score(data, kmeans_labels)
print("Silhouette Score dla K-means:", round(silhouette,2))
davies_bouldin = davies_bouldin_score(data, kmeans_labels)
print("Davies-Bouldin Index dla K-means:", round(davies_bouldin,2), "\n")

# Klasteryzacja hierarchiczna (Agglomerative Clustering)
agg_cluster = AgglomerativeClustering(n_clusters=2)
agg_labels = agg_cluster.fit_predict(data)

# DBSCAN
dbscan = DBSCAN(eps=2, min_samples=10)
dbscan_labels = dbscan.fit_predict(data)

print("Agglomerative Clustering:")
print(np.unique(agg_labels, return_counts=True))
silhouette = silhouette_score(data, agg_labels)
print("Silhouette Score dla Agglomerative Clustering:", round(silhouette,2))
davies_bouldin = davies_bouldin_score(data, agg_labels)
print("Davies-Bouldin Index dla Agglomerative Clustering:", \
    round(davies_bouldin,2), "\n")

print("DBSCAN:")
```

```
print(np.unique(dbscan_labels, return_counts=True))
silhouette = silhouette_score(data, dbscan_labels)
print("Silhouette Score dla DBSCAN:", round(silhouette,2))
davies_bouldin = davies_bouldin_score(data, dbscan_labels)
print("Davies-Bouldin Index dla DBSCAN:", round(davies_bouldin,2), "\n")
```

K-means, 2 klastry:
(array([0, 1], dtype=int32), array([424, 354]))
Silhouette Score dla K-means: 0.31
Davies-Bouldin Index dla K-means: 1.29

Agglomerative Clustering:
(array([0, 1]), array([424, 354]))
Silhouette Score dla Agglomerative Clustering: 0.28
Davies-Bouldin Index dla Agglomerative Clustering: 1.35

DBSCAN:
(array([-1, 0]), array([35, 743]))
Silhouette Score dla DBSCAN: 0.57
Davies-Bouldin Index dla DBSCAN: 1.92

Wnioski Nie jestem pewna, jaki podział tego zbioru jest poprawny. Algorytm DBSCAN, który sam przypisuje dane do zbiorów, wyznaczył tylko jeden klaster (oraz punkty szumu). Algorytmy k-means oraz Agglomerative Clustering dla 2 klastrów dzielą zbiór mniej więcej na pół. Przy większej ilości zadanych klastrów (np 3, 4) algorytmy te do jednego z klastrów dodają bardzo mało punktów (1-5), więc taki klaster uważam za pomijalny, jedynie dla 2 klastrów te podziały są mniej więcej tak samo znaczące. Obie metryki - współczynnik sylwetkowy i Daviesa-Bouldina są dla tych dwóch algorytmów prawie takie same, więc można ich używać zamiennie. Natomiast dla algorytmu DBSCAN współczynnik sylwetkowy jest wyższy co znaczy pewniejsze zakwalifikowanie planet do konkretnych klastrów.

2.4 Zadanie 3.

```
[ ]: !pip install scikit-fuzzy
```

```
[17]: import skfuzzy as fuzz

data = df.iloc[:, :len(df.columns)//2].values
scaler = StandardScaler()
data_half_scaled = scaler.fit_transform(data)
cntr, u, u0, d, jm, p, fpc = fuzz.cluster.cmeans(data_half_scaled.T, 2, 2, u
    ↳error=0.005, maxiter=1000, init=None)
cluster_membership = np.argmax(u, axis=0)
print("\nWspółczynnik FPC (Fuzzy Partition Coefficient):", fpc)
```

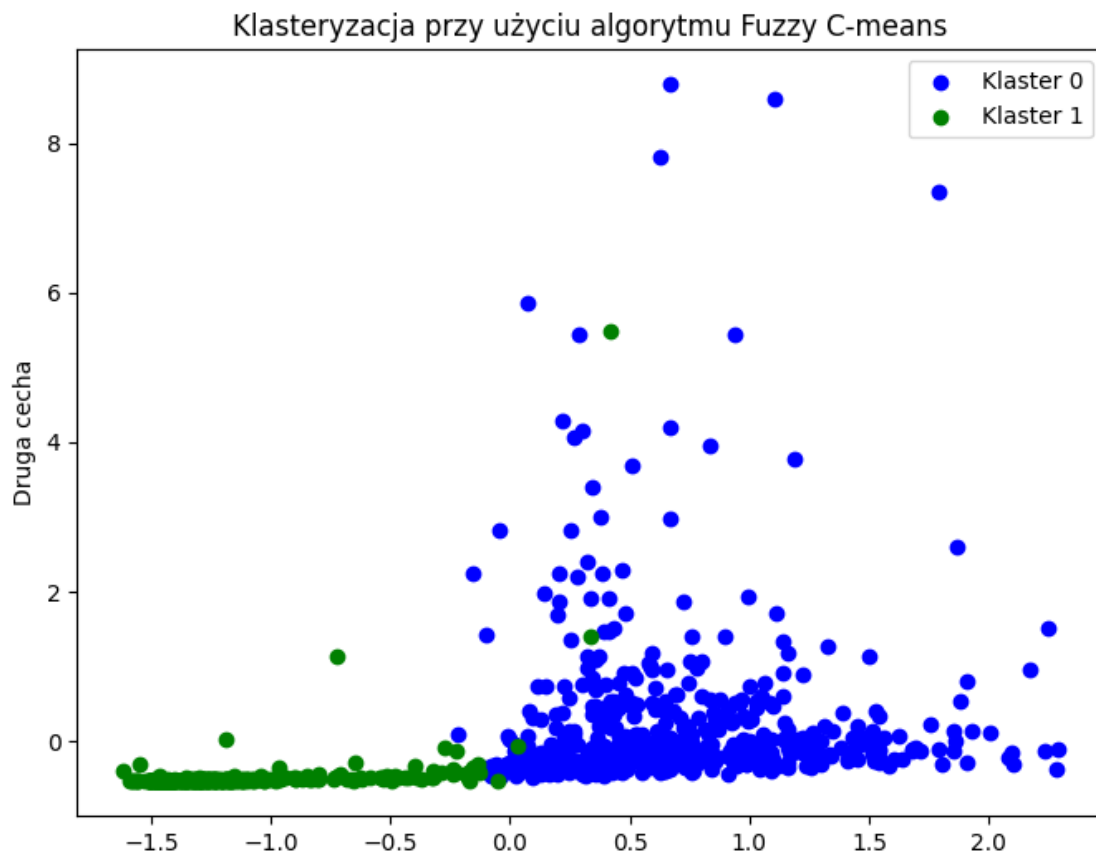
Współczynnik FPC (Fuzzy Partition Coefficient): 0.8237691315712022

```
[18]: import matplotlib.pyplot as plt

plt.figure(figsize=(8, 6))
colors = ['b', 'g', 'r', 'c', 'm', 'y', 'k']

for i in range(2):
    plt.scatter(data_half_scaled[cluster_membership == i, 2],
                data_half_scaled[cluster_membership == i, 3],
                c=colors[i], label=f'Klaster {i}')

plt.title('Klasteryzacja przy użyciu algorytmu Fuzzy C-means')
plt.legend()
plt.show()
```


2.5 Wnioski

Wybrałam model z 2 klastrami, ponieważ w poprzednim zadaniu na takich bazowałam. Na wykresie pokazałam mniej więcej jak to wygląda w zależności od dwóch cech planety, dla których cokolwiek na tym wykresie było widać.

2.6 Zadanie 4.

Do analizy danych z pliku 'circle.csv' użyłam ponownie 3 metod:

- Algorytm k-means
- Agglomerative clustering - klasteryzacja hierarchiczna
- Algorytm DBSCAN

Zakładałam, że poprawny podział tego zbioru to taki, który podzieli zbiór na dwa oddzielne okręgi widoczne na wykresach.

2.6.1 Metoda 1 - algorytm k-means

dla podziału na 2 oraz 4 klastry.

```
[3]: from sklearn.cluster import KMeans
from sklearn.cluster import AgglomerativeClustering
from sklearn.cluster import DBSCAN
from sklearn.preprocessing import StandardScaler
from sklearn.metrics import silhouette_score, davies_bouldin_score, \
    adjusted_rand_score
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

df = pd.read_csv('circle.csv')
data = df.values

# k-means
kmeans = KMeans(n_clusters=2)
kmeans.fit(data)

f, (ax1, ax2) = plt.subplots(1, 2, figsize=(12,5))

ax1.scatter(data[:, 0], data[:, 1], c=kmeans.labels_)
ax1.set_xlabel('x')
ax1.set_ylabel('y')
ax1.set_title('Algorytm k-means, 2 klastry')

print("2 klastry")
silhouette = silhouette_score(data, kmeans.labels_)
print("Silhouette Score:", round(silhouette, 2))
davies_bouldin = davies_bouldin_score(data, kmeans.labels_)
print("Davies-Bouldin:", round(davies_bouldin, 2))
```

```

print("")

kmeans = KMeans(n_clusters=4)
kmeans.fit(data)

ax2.scatter(data[:, 0], data[:, 1], c=kmeans.labels_)
ax2.set_xlabel('x')
ax2.set_ylabel('y')
ax2.set_title('Algorytm k-means, 4 klastry')

print("4 klastry")
silhouette = silhouette_score(data, kmeans.labels_)
print("Silhouette Score:", round(silhouette, 2))
davies_bouldin = davies_bouldin_score(data, kmeans.labels_)
print("Davies-Bouldin:", round(davies_bouldin, 2))

```

```

/usr/local/lib/python3.10/dist-packages/sklearn/cluster/_kmeans.py:870:
FutureWarning: The default value of `n_init` will change from 10 to 'auto' in
1.4. Set the value of `n_init` explicitly to suppress the warning
  warnings.warn(

```

```

/usr/local/lib/python3.10/dist-packages/sklearn/cluster/_kmeans.py:870:
FutureWarning: The default value of `n_init` will change from 10 to 'auto' in
1.4. Set the value of `n_init` explicitly to suppress the warning
  warnings.warn(

```

```

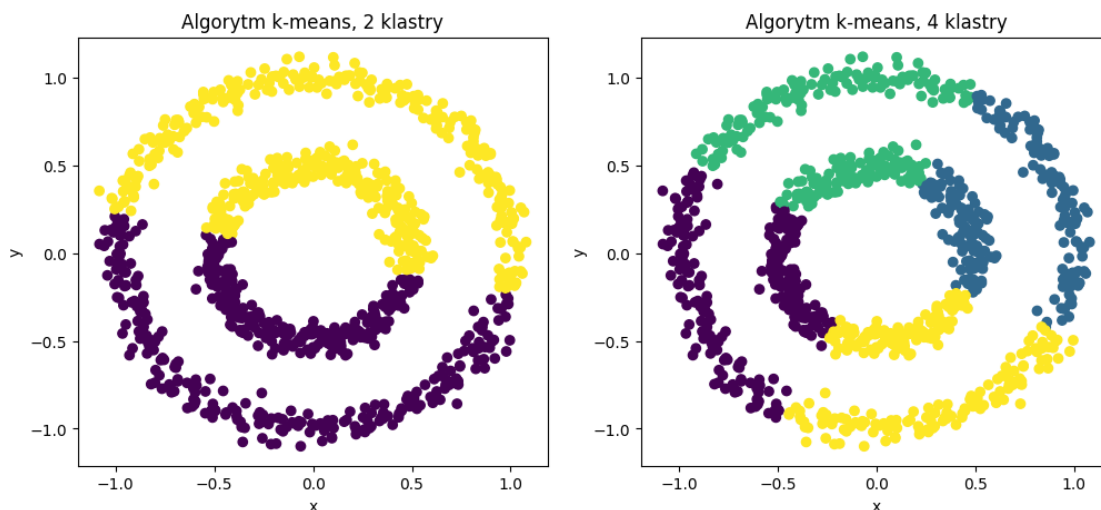
2 klastry
Silhouette Score: 0.35
Davies-Bouldin: 1.19

```

```

4 klastry
Silhouette Score: 0.38
Davies-Bouldin: 0.82

```


2.7 Wnioski dla algorytmu k-means

Algorytm widocznie dzieli zbiór na klastry, jednak nie na oddzielne okręgi. Podział nie jest zły, ale nie o taki nam chodziło. Współczynnik sylwetkowy wynosi dla obu przypadków około 0.35, jest to wartość bliższa 0 niż 1, więc znaczy że punkty mogłyby zostać zakwalifikowane do drugiego klastra, a granice między nimi nie są dalekie od siebie (co widać na wykresach - klastry kończą się tuż obok siebie). Współczynnik Daviesa-Bouldina wynosi dla 2 klastrów około 1.2, natomiast dla 4 klastrów 0.8, bliżej zera jest 0.8, i faktycznie dla 4 klastrów zbiory są mniej rozproszone, z racji że jest ich więcej.

2.7.1 Metoda 2 - klasteryzacja hierarchiczna

również dla 2 i 4 klastrów

```
[5]: # Klasteryzacja hierarchiczna (Agglomerative Clustering)
agg = AgglomerativeClustering(n_clusters=2)
agg.fit(data)

f, (ax1, ax2) = plt.subplots(1, 2, figsize=(12,5))

ax1.scatter(data[:, 0], data[:, 1], c=agg.labels_)
ax1.set_xlabel('x')
ax1.set_ylabel('y')
ax1.set_title('Klasteryzacja hierarchiczna, 2 klastry')

print("2 klastry:")
silhouette = silhouette_score(data, agg.labels_)
print("Silhouette Score:", round(silhouette,2))
davies_bouldin = davies_bouldin_score(data, agg.labels_)
print("Davies-Bouldin:", round(davies_bouldin,2))

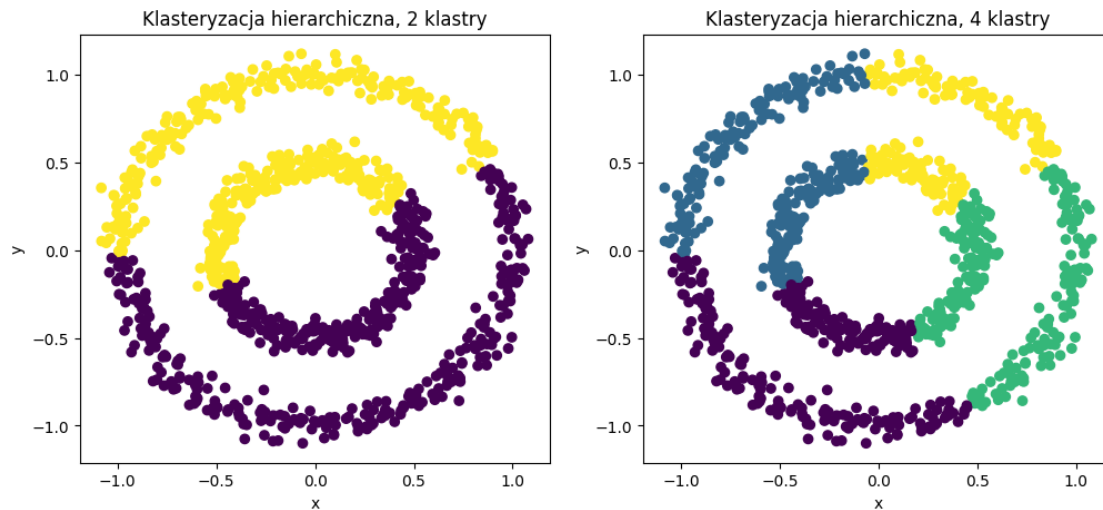
agg = AgglomerativeClustering(n_clusters=4)
agg.fit(data)

ax2.scatter(data[:, 0], data[:, 1], c=agg.labels_)
ax2.set_xlabel('x')
ax2.set_ylabel('y')
ax2.set_title('Klasteryzacja hierarchiczna, 4 klastry')

print("\n4 klastry")
silhouette = silhouette_score(data, agg.labels_)
print("Silhouette Score:", round(silhouette,2))
davies_bouldin = davies_bouldin_score(data, agg.labels_)
print("Davies-Bouldin:", round(davies_bouldin,2))
```


2 klastry:
Silhouette Score: 0.34
Davies-Bouldin: 1.21

4 klastry
Silhouette Score: 0.35
Davies-Bouldin: 0.84

2.8 Wnioski dla klasteryzacji hierarchicznej

Metoda ta zadziałała bardzo podobnie do metody k-means, dzieląc okręgi przez pół (lub przez 4, na ćwiartki), zamiast na 2 oddzielne okręgi. Współczynnik sylwetkowy wyniósł dla obu przypadków około 0.35, a współczynnik Daviesa-Bouldina wyniósł kolejno 1.2 i 0.8. Wnioski są dokładnie takie same jak dla algorytmu k-means powyżej.

2.8.1 Metoda 3 - algorytm DBSCAN

Algorytmu użyłam dla kilku wartości epsilon, aby pokazać, dla którego działa najlepiej.

```
[18]: # DBSCAN
eps_values = [0.04, 0.08, 0.2, 0.3]
fig, axes = plt.subplots(2, 2, figsize=(12, 10))

for eps, ax in zip(eps_values, axes.ravel()):
    dbscan = DBSCAN(eps=eps, min_samples=10)
    dbscan.fit(data)

    ax.scatter(data[:, 0], data[:, 1], c=dbscan.labels_)
    ax.set_xlabel('x')
    ax.set_ylabel('y')
```

```

ax.set_title(f'Algorytm DBSCAN - eps = {eps}')

if eps != 0.3:
    print("\neps = ", eps)
    silhouette = silhouette_score(data, dbscan.labels_)
    print("Silhouette Score:", round(silhouette,2))
    davies_bouldin = davies_bouldin_score(data, dbscan.labels_)
    print("Davies-Bouldin:", round(davies_bouldin,2))

plt.tight_layout()
plt.show()

```

```

eps = 0.04
Silhouette Score: -0.47
Davies-Bouldin: 1.64

```

```

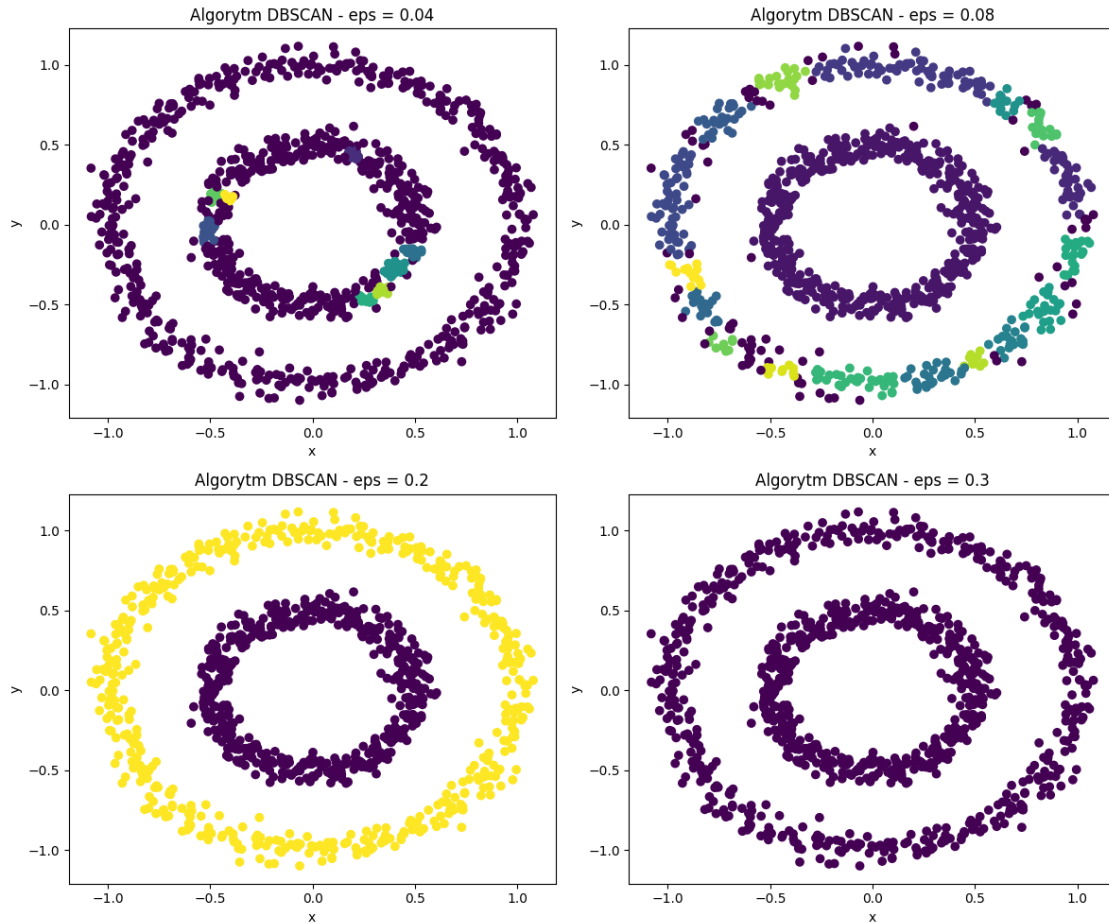
eps = 0.08
Silhouette Score: 0.01
Davies-Bouldin: 1.61

```

```

eps = 0.2
Silhouette Score: 0.11
Davies-Bouldin: 170.44

```


2.8.2 Wnioski dla algorytmu DBSCAN

Powyższe wykresy pokazują podział na klastry dla różnych wartości epsilon. Dla wartości za małych, $\epsilon < 1.1$, klastrów tworzyło się dużo, zawierających tylko kilka punktów, dlatego zwiększyłam epsilon. Natomiast dla epsilon za dużego, $\epsilon > 2.2$, tworzył się tylko 1 klaster zawierający wszystkie punkty. Dla wartości epsilon między 1.1 a 2.2, algorytm dzielił zbiór na dwa oddzielne okręgi i był to najlepszy podział. Współczynnik sylwetkowy dla $\epsilon = 0.2$, wyniósł około 0.1 - znaczy to, że było blisko granicy decyzyjnej między dwoma sąsiednimi skupieniami. Jednak przypisanie ostatecznie było poprawne. Współczynnik Daviesa-Bouldina wyniósł bardzo dużo - aż 170 - może być to skutek tego, że klastry znajdują się jeden w drugim, są zagnieżdżone.

2.9 Wnioski ogólne dla zadania 4.

Patrząc na wyniki graficzne, najlepszego podziału dokonał algorytm DBSCAN dla wartości epsilon równej 0.2 - oddzielił od siebie dwa okręgi. Jednak patrząc tylko na wartości metryk - współczynnika sylwetkowego oraz Daviesa-Bouldina - najlepsze wartości wyszły dla k-means oraz klasteryzacji hierarchicznej dla 4 klastrów.